

Negyedévenkénti Ima- és böjtnap

Imádkozz, mint Dániel: Ima, amelyet a menny szeret

Segédanyagok a 4. negyedévi Imanaphoz

2025. október 4., szombat

Meghívás, hogy imádkozzunk úgy, mint Dániel

Tudtad, hogy Dániel prófétai könyve az egyetlen könyv a Bibliában, amely kifejezetten a „végidő” emberének szól (Dán 8:17; 11:35, 40; 12:4, 9)? Ha ez így van, nem kellene-e különös figyelmet fordítanunk rá, nekünk, akik a „vég idején” élünk?

A bátor imák és az azokra adott hihetetlen válaszok beleszövődnek Dániel történeteibe és próféciáiba. Ha megvizsgáljuk a próféta imáit, azt fogjuk tapasztalni, hogy az Isten hatalmát felszabadító erő nem egyszerűen a szavakban rejlik, hanem abban az életben is, amelyet élünk. Látni fogjuk a kitartó, Szentlélek által vezetett ima óriási eredményeit is. A mennyben meghallgatásra találunk, és onnan válaszokat kapunk! Tarts velünk, amikor megtanulunk úgy imádkozni, mint Dániel!

A 2025-ös év témája: „Imádkozz, mint Dániel: Buzdítás a végidőben való imádkozásra”. Minden negyedévben megvizsgáljuk az imádság egy-egy kiemelkedő aspektusát Dániel életében, és felfedezzük annak jelentőségét az utolsó napokra vonatkozóan. Ezután odaszenteljük magunkat, hogy úgy imádkozzunk, ahogy ő tette.

Az első negyedévben Dániel azon döntését tekintettük át, hogy mindenáron hűséges akar lenni Istenhez, és azt az imát, amelyben örömmel imádkozott, amikor Isten elfogadta ezt az elkötelezettségét. A második negyedévben megtudtuk, hogyan tartott fenn Dániel következetes imaéletet, és miért ragaszkodott annyira a nyilvános imához. A harmadik negyedévben elmélyültünk Dániel 9:3–19 nagy imájában, és megtanultuk, hogyan kell közbenjárni, ahogyan a próféta is tette. Ebben az utolsó negyedévben bepillantást tehetünk a Nagy küzdelem kulisszái mögé, és megtudjuk, miért olyan fontos az imádság az üdvösség szempontjából.

A következő segédanyagok tartalmazznak egy áhítatot, valamint ötleteket, témákat és szentírási szövegeket, amelyek segítenek megtervezni egy sikeres ima- és böjtnapot a gyülekezeti közösségben. Kérünk, hogy ezen a napon szánjatok jelentős időt az imádságra, mert csak a Szentlélek képes életre keltetni az Igét a szívünkben, és hatékony imaharcosokká tenni bennünket.

Az ihletett író ezt mondja nekünk: *„Ha úgy látnánk minden emberi eszköz munkálkodását, ahogy azt Isten szemléli, felfognánk, hogy csak az a munka állhat meg*

az ítéletben, amit a Krisztus érdemeivel megszentelt sok ima által vittek végbe” (Christian Service, 263. o.).

Áhítat: Ima, amelyet a menny szeret

„Isten tervét képezi az is, hogy a hittel elmondott imánkra válaszként megadja azt, amit kérés nélkül nem árasztott volna reánk” (Ellen G. White: *Nagy küzdelem*. Budapest, 1985, H. N. Adventista Egyház).

Dániel mély gondolatokba merülve áll a Tigris folyó partján. Három év telt el azóta, hogy olyan buzgón imádkozott népe bűneinek bocsánatáért. Az idős próféta mosolyog, amikor eszébe jut, hogyan szakította meg Gábiel az imáját a mennyei válasszal.

Azóta sok minden történt. Isten egyértelműen meghallgatta az imákat, amikor Círusz, perzsa király visszaküldte Isten népét Jeruzsálembe, hogy építsék újjá a templomot. Milyen öröm töltötte el Dánielt, amikor Zorobábel és 42 360 zsidó elindult Júdeába! De most nem jó hírek érkeznek a perzsa fővárosba. Ellenséges erők akadályozzák a templom újjáépítését, és Dániel attól tart, hogy befolyásukkal teljesen leállíthatják a munkát.

Dániel három hete szomorkodik népéért. Úgy döntött, hogy lemond a „finom ételekről” és a mindennapi kényelemeiről, hogy teljes mértékben a közbenjárás munkájának szentelje magát. Eddig nem kapott mennyei biztosítékot. Meghallgatta-e Isten imáit?

Dániel hirtelen felriad mély gondolataiból. *„Egy lenruhás férfi”* áll a próféta előtt. *„akinek színarany öv volt a derekán. Teste olyan volt, mint a drágakő, arca fénylett, mint a villám, szemei, mint az égő fáklyák. Karjai és lábai csillogtak, mint a fénylő réz, és beszéde oly hangos volt, mint egy tömeg zúgása”* (Dán 10:5-6).

Isten Fia (vö. Jel 1:12–16) személyesen jött le a mennyből, hogy megválaszolja Dániel imáit. E dicsőséges lény láttán Dániel a földre rogyott, képtelen volt megmozdulni, de figyelmesen hallgatta a dallamos hangot.

Arcom eltorzult

„Arcom eltorzult, és nem tudtam erőmet összeszedni” – mondta Dániel (Dán 8:10). Az arcnak fordított héber kifejezés szó szerint „dicsőséget, pompát, fenségességet vagy életerőt” jelent, az „eltorzul” szó pedig „romlást.” Dániel nemcsak azt mondja, hogy minden fizikai erejét elvesztette, hanem azt is, hogy amikor meglátta Jézust, soha korábban nem tapasztalt módon jött rá, hogy minden *„igazsága olyan, mint a szennyes ruha”* (Ézs 64:5). Felismerte, hogy nincs benne semmi, ami méltó lenne a mennyei dicséretére.

Mi a helyzet veled és velem? Eljutottunk már arra a pontra, ahol a „szépségünk” „romlásnak” tűnik? Felismerjük-e, hogy mindaz, amit magunkról dicsőségesnek tartottunk, olyan értéktelen, mint egy halom szemét? Ha nem, akkor talán el kell mondanunk azt az imát, amelyet Hudson Taylor, a nagy kínai misszionárius minden nap elmondott: „Uram Jézus, tedd magad élő, ragyogó valósággá számomra!”

„Az alázatosság elválaszthatatlan a szív szentségétől. Minél közelebb kerül a lélek Istenhez, annál teljesebbé válik alázatossága és alárendeltsége. ... Minél szorosabban és kitartóbban tekintünk Megváltónkra, annál kevesebbet látunk magunkban, amit el tudunk ismerni” (*Signs of the Times*, 1887. április 7., 9. bek.).

Isteni megerősítés

Gábiel gyengéden megérinti Dánielt és lábára állítja. Hihetetlenül megnyugtató szavakat mond neki: *„Dániel, te kedves férfiú! Értsd meg azokat, amiket elmondok neked, és állj fel, mert neked hoztam üzenetet!”* (Dán 10:11). Néhány verssel később Gábiel megismétli a mennyei bátorítást: *„Ne félj, te kedves férfiú! Békesség neked! Légy erős, légy erős!”* (Dán 10:19).

Gábiel nem egyszer, hanem kétszer is megerősíti Dánielt azzal a biztosítékkal, hogy őt nagyon szeretik. Micsoda hihetetlen bátorítás lehetett ez a prófétának! A menny ereje árad a prófétába, és ő képes meghallani a menny kinyilatkoztatását. De mielőtt Gábiel elmagyarázza Isten népének jövőjét, bepillantást enged Dánielnek a lelki háborúba, amely késleltette imáinak megválaszolását.

A láthatatlan háború

Gábiel ügyesen félrehúzza az emberi megértés függönyét: *„Ne félj, Dániel, mert az első naptól fogva, hogy rászántad magad a dolgok megértésére, megalázkodva Istened előtt, meghallotta szavadat Isten, és én a te szavaid miatt jöttem. A perzsa birodalom vezére ugyan utamat állta huszonegy napig, de Mihály, az egyik legfőbb vezér, segítségemre jött. Ezért kellett ott maradnom a perzsa birodalomban”* (Dán 10:12-13).

A próféta imái mindvégig meghallgatásra találtak! Hite nem volt hiábavaló. Láthatatlan harc dúlt Gábiel és *„a perzsa birodalom fejedelme”* között. Sátán, *„e világ fejedelme”* (Jn 12:31), aki *„az engedetlenség fiaiban munkálkodik”* (Ef 2:2), minden tőle telhetőt megtett, hogy megakadályozza Isten terveinek megvalósulását. De a csata fordulatot vett, amikor Mihály megérkezett, és Gábiel szabadon válaszolhatott Dánielnek.

A nagy fejedelem, aki a nép mellett áll

Ki az a Mihály, ez a hatalmas lény, aki képes megnyerni a Sátánnal vívott csatát? A Biblia csak ötször említi, és minden alkalommal konfliktusban áll az őscsalóval. A Jelenések 12:7-8-ban Mihály harcol a Sátánnal, és kiűzi őt a mennyből. Júdás 1:9-ben Mihály a Sátánnal küzd Mózes holtteste miatt. Dániel 10-ben két utalás található rá. A másik Dániel 12:1-ben található, ahol Mihály feláll, hogy megszabadítsa népét.

A bizonyíték egyértelmű: Mihály nem más, mint Jézus. Ki másnak van hatalma kiűzni Sátánt a mennyből? Ki más nyerheti meg a csatát a lelki világban? Ki más szabadíthat meg minket a bűntől?

Milyen csodálatos biztosíték lehetett Dániel számára tudni, hogy Mihály Gábiel mellett harcol Isten népének helyreállításáért. Dániel minden kétséget kizáróan tudta, hogy Isten beavatkozott, hogy meghallgassa imáit.

Isten háborúja szemben a mi harcainkkal

Észrevetted, ki harcol Sátán ellen ebben a történetben? Nem Dániel. Ő böjtöl és imádkozik, alázatosan keresi a megértést. Mihály és Gábiel azok, akik harcolnak a „*gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak*” (Ef 6:12). Isten kezdeményezi, hogy elhárítsa Sátán támadásait a perzsa király ellen. Ez Isten harca.

„Nap mint nap folytatódik a jó és a gonosz közötti küzdelem... Isten az Uralkodó. Felsőbbrendű hatalmával kordában tartja és irányítja a földi hatalmasságokat. Képviselői révén végzi el azt a munkát, amelyet a világ teremtése előtt elrendelt” (SDA Bible Commentary, 4. kötet, 1173. oldal).

Dániel úgy harcol, ahogyan nekünk is harcolnunk kell ebben a lelki csatában – térden állva. „Milyen komolyság és buzgóság jellemzi könyörgéseit! A hit keze felfelé nyúlik, hogy megragadja a Magasságos soha nem múló ígéreteit. Lelke fájdalmas küzdelmet vív. És bizonyítéka van arra, hogy imádsága meghallgatásra talált. Tudja, hogy a győzelem az övé. Ha mi, mint nép, úgy imádkoznánk, ahogy Dániel imádkozott, és úgy küzdenénk, ahogy ő küzdött, alázatos lélekkel Isten előtt, akkor ugyanolyan egyértelmű válaszokat kapnánk imáinkra, mint amilyeneket Dániel kapott” (The Sanctified Life, 47. o.).

Elhívásunk az imára

Hited lankad, amikor úgy tűnik, hogy imáidra nem érkezik válasz? Nekem könnyen elszáll a bátorságom, ha nem kapok gyorsan válaszokat. Az élet bonyolódik, és a hitem meginog. Tényleg hall engem Isten?

Igen! Ó, igen! Isten hall minket. Dániel tapasztalata és Gábiel magyarázata sziklaszilárd bizonyíték arra, hogy még akkor is, amikor úgy tűnik, hogy imáinkra nem érkezik válasz, Isten a háttérben továbbra is harcol.

„A mennyei lények feladata, hogy megválaszolják azok imáit, akik önzetlenül dolgoznak Isten ügye érdekében. A mennyei udvar legmagasabb rangú angyalainak a feladata, hogy megválaszolják azokat az imákat, amelyek Istenhez emelkednek ügye előmozdítása érdekében. Minden angyalnak megvan a maga különleges feladata, amelyet nem hagyhat el más helyek és ügyek miatt. Ha elhagyná, a sötétség erői előnyre tennének szer” (SDA Bible Commentary, 4. kötet, 1173. oldal).

Ezért hoz minket vissza Isten újra és újra erre a pontra, az imával kapcsolatosan. „Ne add még fel!” – suttogja. „Szükségem van rá, hogy imádkozz! A háttérben olyan dolgokon dolgozom, amelyeket nem látsz. Imádkozz tovább, gyermekem! Imád elengedhetetlen ebben a kozmikus csatában. Én készítek téged az imádkozásra. Megmutatom neked, hogyan összpontosíts, és mit imádkozz. Csak maradj velem, és megmutatom neked, hogyan imádkozz.”

„Imádkoznunk kell, ahogy Dániel tette, hogy a mennyei lények megvédjenek minket. Az angyalok, mint szolgáló lelkek szolgálnak azoknak, akik az üdvösség örökösei lesznek. Imádkozzatok, testvéreim, imádkozzatok, ahogy még soha nem imádkoztatok. Nem vagyunk felkészülve az Úr eljövetelére. Alapos munkát kell végeznünk az örökkévalóságért” (SDA Bible Commentary, 4. kötet, 1173. oldal).

A menny dicsősége

Szerintem Dániel meglepődött Gáriel bátorító szavain. Ő? Kedves (szeretett) férfiú? Biztosan tudta, hogy Isten szereti őt. De hogy ezt kétszer is hallotta a mennyei látogató szájából? Ó, milyen mély megnyugvást jelenthetett ez az idős prófétának!

Vágyakozol arra, hogy Isten „nagyon szeretettnék” nevezzen? Én igen! Szívem vágyik arra, hogy érezzem Atyám szeretetét, és megnyugodjak ebben a bizonyosságban. Micsoda öröm olvasni Ellen White bátorító szavait: *„Amit Isten Jézusnak a Jordánnál mondott: »Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm« (Mt 3:17- az egész emberiséghez szól... Ez beszél nekünk az ima erejéről, hogy hogyan juthat az emberi hang Isten füléhez, és hogyan találunk kéréseink meghallgatásra a mennyei udvarban... A hang, amely Jézushoz szólt, minden hívő léleknek mondja: ez amaz én szerelmes gyermekem, akiben én gyönyörködöm.”* (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 85. o.).

Szánjuk oda magunkat a közbenjárás szolgálatára úgy, mint még soha eddig, hogy a kozmikus csata minden szeretettünk számára megnyerhető legyen. Járjunk közbe egyházunkért, hogy ebben a válságos időben ragyogóan tükrözze Istent. Térdeljünk le, és könyörögjünk a Szentlélek kiáradásáért, hogy életünk tükrözze a menny dicsőségét ebben a sötét és szenvedő világban.

Imáink meghallgatásra találunk! A Mindenható Isten kezében alázatos közbenjárásunk hatalmas fegyver a sötétség erői ellen. Bár lehet, hogy nem azonnal, de imáink meghallgatásra találunk. És Dánielhez hasonlóan rájövünk, hogy a Megváltónkkal való partnerségre hívtunk, és hogy a menny dicsősége rajtunk megnyugszik.

„Bár úgy tűnik, hogy a dolgok kicsúsznak az irányításunk alól, a háttérben ott van Isten, aki nem adta fel hatalmát” (A.W. Tozer).

Ötletek a szombati témához és imaprogramhoz

Téma: A szeretett ima (Dániel 10)

Szombat délelőtti programötletek: Javasoljuk, hogy ezen a szombaton minden istentisztelet Dániel 10. fejezetének történetére épüljön. Terjedjen ki a program minden elemére. A *Bibliakommentár* 4. kötet 1173. oldalát is érdemes átnézni.

- **Prédikáció:** A prédikáció Dániel 10. történetével foglalkozzon és segítsen megérteni a nagy küzdelem témáját és az ima szerepét ebben.
- **Gyermektörténet:** A gyermektörténet legyen kreatív Dániel 10. fejezetével kapcsolatosan és tegye azt alkalmazhatóvá a mai fiatalok számára.

- Amennyire csak lehetséges, használjuk a **zenét, a szentírási olvasmányokat** és a program más aspektusait arra, hogy a gyülekezetet a közbenjárói imádság iránti elkötelezettségre hívjuk.

Délutáni imaprogram: Találkozzatok akár az egész gyülekezettel, akár csoportosan egy kényelmes szobában, vagy valakinek az otthonában. Ha a személyes találkozás nem lehetséges, használhattok egy videószerkesztést, például a Zoomot, vagy találkozhattok telefonos konferenciahívásban vagy más platformon keresztül. Ajánljuk, hogy 2-3 órát töltsétek imával és igetannulmányozással.

- **Az imádság ideje:** Mielőtt imádkoznátok, oszd meg a fenti igei gondolatokat és más ihletett szakaszokat és idézeteket a csoporttal, ahogy a Szentlélek erre indít.
- Az idő nagy részét közös imádsággal töltjük, de ha az idő engedi, kisebb csoportokat is alkothatunk a személyes imakéréseknek.
- Ajánlott szakaszok az imádkozáshoz: Dániel 10; Róm 8:31-39; Ef 6:10-18; Kol 2:18; és Jel 12:7-12. Fejezzük be az egész csoporttal együtt, közös hálaadással.
- Imádkozó gyermekek: A kisebb gyermekek számára különítsünk el egy helyet, és jelöljünk ki valakit, aki vigyáz rájuk, amíg az ima zajlik. A gyermekekkel játékosan is meg lehet ismertetni az Istenről szóló egyszerű fogalmakat és be lehet vezetni az egyszerű imákba.
- Hívjatok meg barátokat és családtagokat.
- Mindent készítsétek elő az ima idejére! Az énekeket is készítsétek elő.
- Este tartsatok különleges vacsorát és tanúságtételeket. Kérd meg a résztvevőket, hogy hozzanak magukkal valami harapnivalót vagy ételt. Az ima utáni közös étkezés és baráti beszélgetés segít a közösségi szellem építésében.
- Engedd meg a Szentléleknek, hogy vezesse terveidet!

Mellékletek:

Rövid útmutató az együttes ima vezetői számára

(a negyedévi imanapokhoz, vagy bármely imanaphoz)

Az imacsoport vezetője számára nagyon fontos a szívbeli felkészülés. Ha úgy érkezel a délutáni imaalkalomra, hogy rohanásban vagy, a lelked lámpása pedig éppen csak pislákol, akkor az imaalkalom nem megy majd olyan jól, mint remélted. De ha te magad elegendő időt szántál a zavartalan imádságra, megvizsgáltad szívedet, megvallottad bűneidet, és kérted az Úr áldását, akkor lenyűgözve tapasztalod majd a Szentlélek munkáját.

Ha aggódsz amiatt, hogy még sosem vezettél ilyen imaalkalmat, akkor áttanulmányozhatod az *Imádkozz esőért – útmutató az egyesített imádság gyakorlásához* c. anyagot. Magyarul is megtalálható itt:

<https://cdn.ministerialassociation.org/docs/languages/hungarian/UnitedPrayer-Hungarian.pdf>

Mielőtt elkezdenétek az imaalkalmat, mondd el a következő gondolatokat és javaslatokat a csoport tagjainak! Saját szavaiddal is összefoglalhatod.

- **Nem beszéljük meg az imacélokat előre.** A Gonosz örül annak, amikor kéréseinkről beszélünk, ahelyett, hogy imádkoznánk azokért.
- **Kövessük a vezetőt!** Mielőtt más témákra térnénk át, előtte dicsőítsük Istent, tehát tartogassuk imakéréseinket egészen addig, míg az imavezető átvezet bennünket ehhez a részhez.
- **Beszélj hangosan, amikor imádkozol, hogy hallhassák az imádat!** Ha Zoomon vagytok, tartsd a mikrofonodat lenémítva. Csak akkor kapcsolj be, ha imádkozol.
- Amikor lehetséges, **élj a Biblia ígéreteivel imádban.** Imádkozd Isten ígéreteit.
- **Igényeld imában Jézus igaz életét és áldozatát!** Az Ő élete teszi elfogadhatóvá imáinkat Isten előtt (Jn 14:14; Jel 8:3).
- **Imádkozz röviden!** Egy gondolatot mondj el, vagy 1-2 mondatot. A hosszú imákat tartogasd a belső szobád személyes imaidejére. A hosszú imák fárasztják a hívőket és az angyalokat egyaránt (*Imádság*, 258. o.).
- Többször is imádkozhatsz (röviden) az összevont imádkozás ideje alatt, de arra kérünk, **hogy adj lehetőséget másoknak is az imára**, hogy ők is örülhessenek az áldásoknak.
- Válassz **kényelmes testhelyzetet** az ima idejére! Dönts szabadon, hogy ülsz, állsz vagy térdelsz. Közben meg is változtathatod testhelyzetedet. Ha Zoomon vagytok, az ima alatt kikapcsolhatod a kamerádat.

Az alkalom végén bátorítsd a tagokat arra, hogy a továbbiakban is imádkozzanak együtt! Ha Zoomon is készek együtt imádkozni a világ sok táján élő adventistákkal, bátorítsd őket, hogy csatlakozzanak a *24/7 együttes imához*. (Ez a napi 24 órás imalehetőség a Generál Konferencia imaszolgálatának része, és sok nyelven keresik fel imakérésekkel. Itt lehet csatlakozni: <https://247unitedprayer.org>)

Magyarországon az Imaszoba szolgálatba kapcsolódhatsz be:

<https://www.facebook.com/groups/1500962713516181>

Hívás a biblikus imára és böjtre

A Bibliában a böjt nem egy választható lehetőség, hanem egy adott dolog. Mt 6:17 nem azt mondja, hogy „ha böjtölsz”, hanem azt, hogy „amikor böjtölsz”. A böjt mindig hozzátartozott a hívők életéhez, éppúgy, mint az ima vagy a Biblia tanulmányozása. Tény az, hogy a Biblia minden nagyobb szereplője böjtölt. Jézus még most is böjtöl: megígérte, hogy nem iszik szőlőlevet egészen addig, amíg együtt nem leszünk mindannyian a mennyben (lásd: Mt 26:29).

Ha tanulmányozod a Bibliában szereplő összes böjtöt, azt fogod találni, hogy minden alkalommal, amikor Isten népe böjtölt, Isten hatalmas dolgokat tett értük. Az ellenségtől való szabadulástól háborúik idején, a természetfeletti szabadulásig a börtönből, a Szentlélek kitöltetéséig pünkösöd napján és így tovább, egy mintát láthatunk. És ez a minta ismétli magát végig a keresztény történelmen.

Hudson Taylor egyszer ezt mondta: „Nyilvánvaló, hogy munkánk legnagyobb akadály a saját elképzelt erőnk; és a böjtből megtudjuk, hogy milyen szegény és gyenge teremtmények vagyunk – egy ebédől vagy ételtől függünk egy kis erőért, amelyekre olyan könnyű támaszkodni” (J. Hudson Taylor szerk., *China's Millions* [Kína milliói], 1887).

Természetesen a bibliai időkben a böjt nem csupán az ételektől való tartózkodást jelentette. A szív vizsgálatának az ideje volt, amikor az imádkozó Isten áldását kereste egy bizonyos helyzetben.

Az ihletett író így bátorít: „Az ember gondolkozzon kevesebbet arról, hogy mit eszik, vagy mit iszik; foglalkozzon kevesebbet a testi élelemmel, és sokkal többet a mennyei eledellel, amely életerőt és energiát ad az egész vallási tapasztalatnak” (Ellen G. White: *Counsels on Diet and Foods*, 90. oldal).

Ha a böjthöz nem társul több idő a Biblia tanulmányozására vagy Isten keresésére imában, jobb, ha nem böjtnek, hanem csak diétának nevezzük. Az igazi biblikus böjt nem diéta, és még csak nem is önigazult magatartás, amellyel másokat próbálunk lenyűgözni.

A külsőségekre építő böjttel kapcsolatosan, amelyet a farizeusok gyakoroltak, egy bibliamagyarázó ezt írta:

„Vajon nem érezzük mi is gyakran (még ma is), hogy valamiféle érdemszerző dolog van a kellemetlenségekben, amelyeket az önmegtartóztató cselekedeteinkben elszenvedünk? ... (azonban) a fájdalom és kellemetlenség, amelyet a legszigorúbb böjt által elszenvedünk, nem szerez semmilyen érdemet Isten színe előtt. Nem ez a böjt célja. A célja az igazság, igazságosság, jótekonyság és a szentség (Ézs 58:6-7); csak akkor lesz értéke, ha egy olyan eszköz lesz, amely rávilágít hibáinkra és segít megjavítani életünket” (Albert Barnes: *Notes on the Bible* [Jegyzetek a Bibliához], 1834; Ézs 58:5).

Fontos emlékezni arra, hogy nem érdemelhetjük ki Isten áldását vagy az imákra adott választ a böjttel, ahogy saját üdvösségünket sem. A böjt nem helyettesíti az engedelmisséget, énünk alárendelését vagy a krisztusi szeretet. Hanem egy eszköz szívünk megtisztítására azoktól a dolgoktól, amelyek elterelik a figyelmünket Istenről és abban segít, hogy sokkal figyelmesebbek legyünk arra, amit Isten kér tőlünk életünkben és imáink által. Ezt az ígéretet kaptuk: „Isten angyalai közel vannak azokhoz, akik alázatos szívvel mennyei vezetésre vágynak. Isten Lelke kitárja nekik az igazság gazdag tárházát” (*Krisztus példázatai*, 35. oldal – Budapest, 1999, Advent Kiadó, Advent Kiadó).

A korai adventistákhoz szólva Ellen White ezt írja: „A mi kiváltságunk, hogy többet kapjunk Isten Lelkéből, ha böjtölünk és buzgóan imádkozunk.” Az imát és a böjtöt összefüggésbe hozza azzal a képességgel, hogy sokkal tisztábban mutassuk be Isten Igéjének igazságát a megtéretleneknek. Folytatásként ezt írja: „El kell fogadnunk Isten ígéreteit és garanciáját és ezekben való hittel lépünk előre. Meg kell tanulnunk, hogyan mutassuk be az Ige igazságait a körülöttünk élőknek minden követelményével és minden bátorításával, hogy a megtéretlenek érezzék Isten Lelkének befolyását szívükön, elméjükön és jellemükön” (*The Review and Herald*, 1910. jan. 13.).

Wesley Duewel a *Hatékony ima* (Mighty Prevailing Prayer) című könyvében a következőt írja:

„A reformáció nagy vezéregyéniségei lelki hadviselésükben, hogy helyreállítsák az egyház tisztaságát, természetesen tartották a bibliai böjt alkalmazását. Luther Márton nem csupán heti egy alkalommal élt a böjt lelki fegyelmező eszközével, hanem gyakran beiktatott plusz böjtöket napi három órás imádsága mellé olyannyira, hogy gyakran kritizálták amiatt, hogy túl sokat böjtöl. Viszont ő áldást jelentett az egész egyháznak és befolyást gyakorolt a világra imáival, böjtjével és szent bátorságával... Kálvin Jánost szenvedélyes böjtölőnek tartották és megélte azt, hogy Isten hatalmas végigsöpört egész Genfben. A morva keresztények böjtöltek, éppúgy, mint a husziták, valdensek, hugenották és a skót presbiteriánusok szövetségének tagjai. A böjtöt is magába foglaló ima nélkül nem lett volna Reformáció, és a nagy ébredések sem történtek volna meg a századok folyamán” (181. oldal).

A Bibliában sok példát találunk Isten gyermekeinek böjtjére: bölcsességért (Dániel 1, Apcsel 14:23), szabadulásért (Eszter 4:16; 2Krón 20:3), szolgálat kezdetén (Lukács 4), lelki megújulásért (Neh 9:1, Jóel 1:14, Jón 3:5), győzelemért a démoni elnyomás alól (Mt 17:21) és még sok másért.

Ellen White is felsorol sok okot, amiért és amikor böjtöljünk. Figyeljük meg a következőket:

- Böjtöljünk akkor, amikor a Szentírás igazságait kutatjuk, hogy világos megértésre jussunk (*Counsels on Diet and Foods*, 187. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor mennyei bölcsességet keresünk, amelyet Isten megígért (uo., 188. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor Isten útmutatását keressük fontos tervek készítésénél (*Szemelvények Ellen White írásaiból*. Budapest, 2000, Advent Kiadó, 2. köt., 364. o.)
- Böjtöljünk akkor, amikor képességeinket Isten szolgálatára szenteljük (*Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, 5. kötet, 134. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor Isten segítségét keressük válságos helyzetekben (*Bizonyságtételek*, 4. kötet 517-518. oldal)
- Böjtöljünk akkor, amikor démoni megszállással találkozunk (*Jézus élete*, 431. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor több munkást kérünk Isten aratásába. (26. levél, 1883)
- Böjtöljünk egységért a gyülekezet tagjai között (98. levél, 1902)
- Böjtöljünk akkor, amikor szívünk megtisztítását és lelki megújulást keresünk (*Counsels on Diet and Foods*, 187-188. oldal)
- Böjtöljünk akkor, amikor le akarjuk győzni a lelki kísértéseket (*Bizonyságtételek* 2. kötet, 202. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor étvágyunkat szeretnénk átállítani az egyszerű ételekre (*Counsels on Health*, 148. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor betegségeket akarunk legyőzni (*Counsels on Diet and Foods*, 189. oldal).
- Böjtöljünk buzgalmunk csökkenése és lanyhuló lelkeségünk ellen (Evangélium szolgálai. 1892, 37. oldal)

- Böjtöljünk akkor, amikor szorosabban szeretnénk Istennel járni az utolsó időben (*A Call to Stand Apart*, 69. oldal).
- Böjtöljünk akkor, amikor elveszetteket szeretnénk behozni Isten országába (uo.).

Azon kívül, hogy akkor böjtölünk, amikor különleges problémák és kérdések felmerülnek, létezik egy *haladó böjt is*, amelyet megfontolhatunk. Ez az, amit Jézus tett 40 napon keresztül, mielőtt szolgálatát elkezdte. Ezt kell tennünk nekünk is, mielőtt nagy döntéseket hozunk, vagy továbblépünk munkánkban, amikor meg akarunk győződni arról, hogy Isten teljes áldása van életünkön.

Az imának és böjtnek kéz a kézben kell haladni! Az ima az az eszköz, amely által megragadjuk Isten láthatatlan dolgait, miközben a böjt eszköze által elengedjük és elvetjük azokat a látható dolgokat, amelyekre hajlamosak vagyunk támaszkodni. Végeredményben az igazi böjt célja Ézsaiás 58 beteljesedése kell, hogy legyen. Erre a böjtre hív bennünket Isten.

„Az igazi böjt nem csupán formai szolgálat. A Szentírás leírja az Istennek tetsző böjtöt: »hogy megnyisd a gonoszságnak bilincseit, az igának köteleit megoldjad, és szabadon bocsásd az elnyomottakat, és hogy minden ígát széttépjete; [...] ha odaadod utolsó falatodat az éhezőknek, és az elepedt lelkűt megelégtíted« (Ésa 58:6.10). Itt élénk tárul Krisztus munkájának igazi lelkülete és jellege. Egész élete önfeláldozás volt a világ megmentésére. Akár böjtölt a megkísértés pusztájában, akár a vámszedőkkel evett Máté lakomáján, mindenkor életét adta az elveszettek megváltásáért. Az odaszentelődés igazi lelkülete nem a tétlen gyászban, sem nem pusztán a test megsanyargatásában vagy az áldozatok sokaságában nyilvánul meg, hanem az én alárendelésében, a készséges szolgálatban Istennek és embernek» (Jézus élete, 225. oldal - Budapest, 2010, Advent Kiadó).

A Dániel böjt és még több részlet

A Dániel böjt Dániel próféta böjtjének tapasztalatán alapul, ahogyan azt a Biblia feljegyzi. Miközben nem ismerjük Dániel teljes étrendjét, egy néhány dologról tudomásunk van. *Dániel könyve* első fejezetében Dániel úgy döntött, hogy nem eszik a király asztaláról, amit neki felszolgáltak, hanem csak zöldségeket evett, és vizet ivott. Egy másik alkalommal (Dán 10:2-3-ban) megvonta magától a kíváncsú ételeket, a húst és a bort, amikor Istent imában kereste. A legtöbb bibliamagyarázó úgy gondolja, hogy a kíváncsú ételek a kenyér és az édességek lehettek.

Néhány eltérést találhatunk az útmutatókban a modern Dániel böjttel kapcsolatosan abban, amit különböző emberek gondolnak arról, hogy mit együnk és mit ne együnk. **A mi tanácsunk azonban az, hogy ne ragadjunk le a részleteknél. Tegyük mindent egyszerűen. A legfontosabb dolog a böjtben nem az, hogy mi van a tányérodon, hanem az, hogy mi történik a szívedben.**

Ellen White ezt írja: *„Mostantól kezdve az idők végezetéig Isten népe vegye komolyabban a dolgot, legyen éberebb, ne bízzék saját, hanem Vezetője bölcsességében. Különítsünk egy böjt és imanapokat. Nem követelhetünk meg teljes tartózkodást az ételektől, hanem mértékletesen együnk a legegyszerűbb ételekből”* (*The Review and Herald*, 1904. feb. 11.).

Manapság a Dániel böjttel nem az a célunk, hogy pontosan lemásoljuk azt, amit Dániel tett, hanem a lelkületet másoljuk, amivel ő ezt tette. Dániel buzgalma az Úr iránt arra készítette, hogy jobban éhezzen és szomjazzon a lelki eledel után, mint a testi után. És ez kell, hogy legyen a vágya mindenkinek, aki úgy dönt, hogy ezt a fajta böjtöt gyakorolja.

Ezekkel a gondolatokkal a fejünkben figyeljünk a következő általános útmutatóra!

Böjt útmutató

Fontos, hogy ne akadjunk fel azon, hogy mit szabad és mit nem szabad enni. Emlékezzünk arra, hogy a legfontosabb része a böjtnek az, ami a szívünkben történik. Fizikai dolgokat megtagadunk magunktól azért, hogy az Urat kereshessük imában kevesebb figyelemvonással és tisztább elmével. Azért böjtölünk, mert közelebb szeretnénk kerülni Istenhez. Személyes böjtünk különbözhet másokétól, de ez nem baj. Egyesek megpróbálnak szigorúbbak lenni, másoknál ételük megválasztásában, de ez nem teszi őket lelkibbé vagy szentebbé. Ez csupán azt jelenti, hogy más indíttatást kaptak. Így ezeket a javaslatokat csak javaslatoknak szánjuk, és semmi másnak. Az a cél, hogy egészséges határokat teremtsenek meg a böjt számára. Végeredményben azonban a döntés, hogy hogyan és milyen böjtöt gyakorlunk, csak Istenre és ránk tartozik.

Mai Dániel böjt étel lista

- **Minden gyümölcs** - friss, fagyasztott, szárított, préselt, befőtt
- **Minden zöldség** - friss, fagyasztott, szárított, préselt, konzerv
- **Minden mag** - amaránt, zab, barna rizs, árpa, köles és teljes búza
- **Minden dió és mag** - mandula, kesudió, mogyoró, pekándió, földi mogyoró, dió, tökmag, szezám, napraforgó mag, natúr mandulatej, mogyoróvaj
- **Minden hüvelyes** - szárított vagy konzerv: fekete bab, csicseriborsó, veteménybab, lencse, tarkabab, felezett borsó
- **Minden minőségi olaj** - avokádó, kókusz, szőlőmag, olíva, mogyoró, szezám, dió
- **Italok** - desztillált víz, szűrt víz, forrásvíz vagy gyógynövényteák.
- **Egyéb** - natúr mandulatej, kókusztej, rizstej vagy szójatej; gyógynövények, fűszernövények, só, natúr kókuszpehely, fűszerek, szója termékek és tofu

Kerülendő ételek a Dániel böjtben

- **Minden hús és állati eredetű termék**
- **Minden tejtermék** - vaj, sajt, tejföl, tojás, tej stb.
- **Minden édesítőszer** - agávénéktár, mesterséges édesítőszer, nádcukor, méz, melasz, nyers cukor, szirupok, sztívia, cukor stb.
- **Minden kelesztett kenyér és élesztő** - sült termékek és Ezékiel kenyér (ha tartalmaz élesztőt és mézet)
- **Minden finomított és feldolgozott termék** - mesterséges ízesítőszer, vegyi anyagok, élelmiszer adalékanyagok, tartósítószer, fehér liszt, fehér rizs stb.
- **Sült ételek** - kukorica chips, sült krumpli, krumpli chips
- **Minden keményített zsiradék** - margarin, növényi zsiradék

- **Italok** - szénsavas italok, kávé, energia italok és fekete tea

További inspiráló gondolatokért a böjttel kapcsolatosan, ajánlom Ellen White *Étrendi és táplálkozási tanácsok* című könyvének 10. fejezetét, amely a 145. oldalon kezdődik.

Emlékezzünk arra, hogy sokkal hatékonyabb imáért és lelki áttörésért való böjt nem egy módszer tökéletesítése, hanem a szív megváltozása. Csak akkor lesz böjtünk igazán hatékony, ha hallgatunk a Szentlélek indítására, és megengedjük neki, hogy életünk komolyabb alárendelésére vezessen el bennünket.

—Melody Mason, az *Együtt az imádságban* koordinátora
Generál Konferencia székhelye

Erőtéljes imaígéretetek

Bibliai ígéretetek és gondolatok a Prófétaság Lelkétől

(A negyedévi imanapokhoz, vagy bármely más imanaphoz.)

„Mert valahány ígérete van Istennek, azokra őbenne van az igen, és ezért általa van az ámen is, az Isten dicsőségére általunk.” (2Kor 1:20).

„Ragadják meg ígéreteit, mint az élet fájának leveleit: »Aki hozzám jő, semmiképpen ki nem vetem« (Jn 6:37). Amikor hozzá fordulsz, hidd el, hogy Ő elfogad, mert megígérte. Míg ezt teszed, nem pusztulhatsz el, soha” (*A Nagy Orvos lábnyomán*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 39. o.).

„... nincs semmitek, mert nem kéritek.” (Jak 4:2) „Eddig nem kértetek semmit az én nevemben: kérjétek és MEGKAPJÁTOK, hogy örömötök teljes legyen.” (Jn 16:24, a kiemelés tőlünk származik).

„Isten tervét képezi az is, hogy a hittel elmondott imánkra válaszként megadja azt, amit kérés nélkül nem árasztott volna reánk.” (*A nagy küzdelem*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 467.o.)

„Ha megmaradtok énbennem, és beszédeim megmaradnak tibennetek, akkor bármit akartok, kérjétek, és megadatik nektek.” (Jn15:7)

„Ha vágyunk arra, hogy megismerjük akaratát, ígérete nekünk is szól.” (*Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 207.o.)

„Az embereknek lehetetlen, de az Istennek nem, mert az Istennek MINDEN LEHETSÉGES.” (Mk 10:27, a kiemelés tőlünk származik)

„Természeti lehetetlenségek nem akadályozhatják a Megváltó munkáját.” (*Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 250.o.)

„Valljátok meg azért egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. NAGY AZ EREJE az igaz ember buzgó könyörgésének” (Jak 5:16, a kiemelés tőlünk származik)

„Sátánnak jobban kell rettegnie, ha akár a legszerényebb lélek a mennyhez folyamodik, mint kormányok rendeleteitől vagy királyok törvényeitől.” (*In Heavenly Places* [Mennyei helyeken], 82. o.).

„Boldogok, akik nem látnak és hisznek.” (Jn 20:29)

„Attól nem kell félnünk, hogy az Úr figyelmen kívül hagyja népe imáját. Az a veszély azonban fennáll, hogy a kísértésekben és próbákban elcsüggedve felhagyunk az imádkozással.” (*Krisztus példázatai*. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 117. o.)

„Mert az Úr szemei áttekintik az egész földet, és ő megmutatja EREJÉT azoknak, akik tiszta szívvel az övéi.” (2Krón 16:9)

„Trónja becsülete múlik szava beváltásán” (*Krisztus példázatai*. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 98. o.)

„Az ő isteni ereje megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való, azáltal, hogy megismertük őt, aki saját dicsőségével és erejével hívott el minket. Ezek által kaptuk meg azokat az ígéretek, amelyek nekünk drágák, sőt a legnagyobbak: hogy általuk isteni természet részeseivé legyetek és megmeneküljete attól a pusztulástól, amelyet a kívánság okoz a világban.” (2Pt 1:3-4)

„De megalázza magát népem, amelyet az én nevemről neveznek, ha imádkoznak, keresik az én orcámat, és megtérnek gonosz utaikról, én is meghallgatom a mennyből, megbocsátom vétküket, és meggyógyítom országukat.” (2Krón 7:14)

„Amíg az egyház megelégszik a kis dolgokkal, addig alkalmatlan Isten nagy dolgainak befogadására.” (*Home Missionary*, 1893. november 1.)

„Kérjete esőt az Úrtól a tavaszi eső idején! Az Úr alkot viharfelhőket, ő ad záporosőt és mezei növényeket mindenkinek.” (Zak 10:1)

„A Szentléleknek az egyházra való kitöltésére eljövendő eseményként tekintünk, de az egyház kívánsága, hogy már most rendelkezzen vele. Keresd, imádkozz érte, higgy benne! Szükségünk van Reá és a menny várja, hogy adhassa!” (*The Review and Herald*, 1895. március 19.).

„Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?” (Lk 11:13)

„Hajlandók vagyunk imában küzdeni Istennel? Megkapjuk a Lélek keresztségét? Erre van szükségünk és meg is kaphatjuk erre az időszakra... Ha hajlandók vagyunk alázatosan Istennel járni, akkor Isten is velünk lesz” (*Review and Herald*, 1909. október 21).

„Bizony, mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten EGYETÉRTENEK a földön mindabban, amit kérnek, azt mind MEGADJA nekik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18:19-20)

„A legnagyobb áldás, amit Isten adhat az embernek, az a komoly ima lelkülete. Az imádkozó ember előtt megnyílik az egész mennyország... Krisztus követéinek hatalma lesz az emberek előtt, miután komoly könyörgéssel Isten elé járulnak.” (*Az imádság*. Bukarest, 2018, Editura Viata si Sanatate, 82. o.)

„Az iránta való bizalmunk pedig azt jelenti, hogy ha VALAMIT AZ Ő AKARATA SZERINT kérünk, meghallgat minket.” (1Jn 5:14, a kiemelés tőlünk származik)

„Mindaz, amit Krisztus kapott Istentől, a mienk is lehet. Tehát kérj, és akkor kapsz. Jákób állhatatos hitével, Illés rendíthetetlen kitartásával igényeld mindazt, amit Isten megígért!” (*Krisztus példázatai*. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 99. o.)

„És MINDAZT, amit imádságban HITTEL kértek, megkapjátok.” (Mt 21:22)

„Az ima és a hit megvalósítja azt, amire a földön semmilyen hatalom nem képes.” (*A Nagy Orvos lábnyomán*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 368.o.)

„Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek... egészen a föld végső határáig.” (ApCsel 1:8)

„Ha erőre van szükségetek, elnyerhetitek. Csupán higgyetek Istenben, fogjátok Őt szaván, cselekedjete hitből fakadón, s akkor az áldás meg fog érkezni.” (*Az imádság*. Bukarest, 2018, Editura Viata si Sanatate, 83. o.)

„Akiben ti is együtt épültök az Isten hajlékává a Lélek által.” (Ef 2:22)

„Nincs határa annak, mennyire lehet hasznos az az ember, aki félreteszi az ént, és teret enged a Szentlélek munkájának a szívében, és teljesen Istennek szenteli életét” (*Keresztény szolgálat*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 260.o.)

„Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkűvel is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörtek szívét.” (Ézs 57:15)

„Ő semmit sem tart vissza attól, aki átérzi a rászorultságát. Az ilyen embernek korlátozás nélküli bejárása van Őhozzá, akiben az egész teljesség lakozik. (*Jézusélete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 246.o.)

„Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!” (Zsolt 51:19)

„Krisztus egyházának és a keresztény embernek nem azok a legnagyobb győzelmei, amelyeket tehetséggel vagy műveltséggel, gazdagsággal vagy az emberek jóindulatával elér, hanem amelyeket Isten fogadótermében arat, amikor komoly, küzdő hite belekapaszkodik Isten hatalmának erős karjába.” (*Pátriárák és próféták*, Budapest, 1993, Advent Kiadó, 162. o.)

„Aki pedig mindent megtehet sokkal BŐSÉGESEBBEN, mint ahogy mi kérjük vagy gondoljuk, a bennünk munkálkodó ERŐ szerint.” (Ef 3:20, a kiemelés tőlünk származik)

„Az Úr nemcsak valóra váltja a benne bízók legdrágább reményeit, hanem annál többet tesz. Megadja azt a bölcsességet, amelyre különböző helyzetekben szükség van.” (*Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 242. o.)

„Ó, Uram, Uram! Te alkottad az eget és a földet nagy hatalommal és kinyújtott karral. Neked SEMMI SEM lehetetlen.” (Jer 32:17, a kiemelés tőlünk származik)

„Nem a képességeid tesznek eredményessé – ha meg is növeled őket –, hanem az, amit az Úr tesz érted. Sokkal kevésbé bízunk abban, amit az ember tud tenni, és sokkal inkább abban, amit Isten tehet minden hívő lélekért! Az Úr szeretné, ha hittel hozzá fordulnál. Szeretné, ha nagyszerű dolgokat várnál tőle.” (*Krisztus példázatai*. Budapest, 1999, Advent Kiadó, 96. o.)

„KérjeteK, és ADATIK nekteK, keresseteK, és TALÁLTOK, zörgesseteK, és MEGNYITTATIK nekteK.” (Mt 7:7, a kiemelés tőlünk származik)

„Őszinte szívből és lelki sóvárgással kiálts Istenhez. Tusakodj a mennyeieKkel, míg ki nem vívod a győzelmet. Helyezd az Úr kezébe egész lényed, lelkedet, testedet, elmédet – és tőkél el, hogy szerető, odaszentelt eszköz leszel. Isten akarata által cselekszel, az ő értelme által irányítva, lelke által átitatva.” (*Az imádság*. Bukarest, 2018, Editura Viata si Sanatate, 82. o.)

„Mi pedig tanúi vagyunk ezeknek az eseményeknek, és tanúja a Szentlélek is, akit azoknak adott az Isten, akik engedelmeskednek neki” (ApCsel 5:32).

„Egyedül nagy szükségünk alapján tarthatunk igényt Isten kegyelmére.... A százados nem bízott saját jószágában, érvelése az volt, hogy rászorult a segítségre... Így minden bűnös Jöhet Krisztushoz.” (*Jézus élete*. Budapest, 2010, Advent Kiadó, 260.o.).

„Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?” (Róm 8:32).

„Krisztusra kell néznünk; úgy kell ellenállnunk, ahogy Ő ellenállt; úgy kell imádkoznunk, ahogy Ő imádkozott; úgy kell küzdenünk, ahogy Ő küzdött, ha úgy akarunk győzni, ahogy Ő győzedelmeskedett.” (*That I May Know Him*, 34. o.)

„Nem ember az Isten, hogy hazudnék, nem embernek fia, hogy bármit megbánná. Mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít?” (4Móz 23:19)

„Csak higgyetek, dicsérjétek Istent és menjetek előre. Már majdnem otthon vagyunk... Bízátok minden terheteket Isten ígéreteire. Higgyetek! A ti kiváltságotok, hogy higgyetek.” (31. levél, 1887. január 31.)

„De hála az Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által!” (1Kor 15:57).

„Ne nekünk, URam, ne nekünk, hanem a te nevednek szerezz dicsőséget szeretetédért és hűségédért!” (Zsolt 115:1)